

Generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamento prokuroras, išanalizavęs ir įvertinęs ikiteisminio tyrimo metu surinktą medžiagą, surašė kaltinamąjį aktą ir teismui perdavė 28 tomų baudžiamąją bylą, kurioje vienuolika asmenų kaltinami sukčiavimu organizuotose grupėse.

Prokurorai ir ikiteisminį tyrimą atlikę Lietuvos kriminalinės policijos biuro pareigūnai, betarpiškai bendradarbiaudami su Izraelio teisėsaugos institucijomis, išaiškino dvi tarptautines organizuotas nusikalstamas grupuotes. Jų nariai, įtariama, stambiu mastu vykdė telefoninius sukčiavimus ir tokiu būdu neteisėtai užvaldydavo Izraelio piliečių pinigines lėšas.

Nusikalstamų grupuočių, veikusių Lietuvoje, nariai ir jų vadeivos – Marijampolės pataisos namuose bausmę už panašius ir kitus nusikaltimus atliekantys nuteistieji. Jiems talkino Izraelyje esantys jų bendrai laisvėje.

Ikiteisminio tyrimo metu Lietuvoje ir Izraelyje buvo nustatytos dvi nusikalstamos organizuotos grupuotės – iš viso 18 įtariamųjų, iš kurių 11 – Lietuvos Respublikos piliečiai. Lietuvoje veikę grupuočių nariai – 30-45 metų amžiaus. Visi jie, išskyrus vieną, atlieka laisvės atėmimo bausmes: dalis nuteistųjų už panašias nusikalstamas veikas, dalis – už nusikalstamas veikas, susijusias su narkotikų platinimu.

Nusikalstamos organizuotos grupuotės veikė atskirai, tačiau dalis nuteistųjų dalyvavo abiejų grupuočių veikloje. Nusikaltimai buvo vykdomi nuo 2015 m. birželio mėn. iki 2016 m. sausio mėn. vidurio. Grupuotės galbūt kėsinosi apgaule įgyti beveik 450 000 eurų, daugiausia Izraelio šekeliais bei JAV doleriais, realiai spėta užvaldyti daugiau nei 32 000 eurų.

„Nusikalstamų grupuočių nariams tuo pačiu metu reikėjo derinti bendrus veiksmus bei nedelsiant reaguoti į staigiai pasikeitusias aplinkybes, organizuoti grupių narių, kurie vieni kitų niekada nebuvo matę bei nutolę tūkstančius kilometrų, darbą. Tokius nusikaltimus galėjo daryti tik aiškią hierarchiją bei struktūrą turinčios grupuotės, kurių veiklos koordinavimas, funkcijų pasidalinimas bei kontrolė vyko labai panašiai kaip ir įprastuose ūkio subjektuose,“ – teigė ikiteisminį tyrimą organizavęs ir jam vadovavęs Generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamento prokuroras Gintaras Eidukevičius.

Asmenys, atliekantys laisvės atėmimo bausmes Marijampolės pataisos namuose ir bendrininkai Izraelyje, veikė organizuotomis grupėmis: nuteistieji lietuviai telefonu skambindavo Izraelio piliečiams (dažniausiai vyresnio amžiaus žmonėms), kurių kontaktus pasirinkdavo iš Izraelio telefonų knygos, prisistatydavo advokatais arba gydytojais bei pranešdavo apie jų (Izraelio piliečių) vaiko neva padarytą eismo įvykį arba įvykusį kitą

nelaimingą atsitikimą, kurio metu tariamai nukentėjo kitos šalies pilietis (vaikas ar nėščia moteris). Asmenims jie pasiūlydavo sumokėti tam tikrą pinigų sumą tam, kad būtų nutrauktas tyrimas ir išvengta atsakomybės dėl padaryto įvykio. Žmonėms sutikus sumokėti pinigus, apie tai buvo pranešama lietuvių bendrininkams Izraelyje, kurie vykdavo pas nukentėjusiuosius ir paimdavo pinigus. Kai bendrininkams Izraelyje tekdavo važiuoti į tolimesnę vietą, kad žmonės nepersigalvotų, grupuotės nariai iš Lietuvos sugebėdavo bendrauti ir aukos dėmesį išlaikyti apie valandą laiko.

Nuteistieji pataisos namuose, susibūrę į grupuotes, disponuodami draudžiamais daiktais – mobiliojo ryšio telefonais, SIM kortelėmis, turėdami prieigas prie interneto, ilgą laiką praktiškai netrukdomi vykdė nusikalstamas veikas. Ši veikla vyko dirbantiems žmonėms įprastu grafiku – penkias dienas per savaitę, išskyrus šabo (judėjų kassavaitinės šventės, prasidedančios penktadienį po pietų ir pasibaigiančios šeštadienį vakare) metą. Visi grupuotės nariai stengėsi bei ragino vieni kitus vykdyti savo „pareigas“: atlikta beveik 70 000 skambučių, buvo planuojama nusikalstamą veiklą plėsti į Graikiją ir kitas pasaulio šalis.

Už sukčiavimą organizuotoje grupėje numatytas laisvės atėmimas iki 8 metų.

Policija nuolat perspėja žmones apie galimas telefoninių sukčių atakas ir teikia patarimus kaip apsisaugoti nuo telefoninių sukčių. Daugelis gyventojų žino apie tai, tačiau telefoniniai sukčiai vis dar sugeba privilioti į spąstus patiklius žmones – netikėtu skambučiu sukčiai paliečia jautriausius klausimus: rūpestį dėl artimųjų ar finansinės gerovės troškimą. Jie manipuliuoja ir verčia Jus, apimtus streso, skubėti priimti atsakingus sprendimus.

Telefoninių sukčių principinis veikimas

Sukčiai stengiasi sukelti Jums stiprių jausmų, pavyzdžiui, baimę: „pavogti Jūsų dokumentai“, „pasikėsinta į Jūsų sąskaitą“, „nukentėjo Jūsų artimasis“; arba nuostabą ir džiaugsmą: „laimėjote prizą“, „nuomos ar automobilio kaina nerealistiškai maža“.

Sukčiai užduoda daug klausimų, gudriai paprašo atskleisti itin privačią informaciją ir tuoj pat panaudoja ją prieš Jus, pavyzdžiui, prašo nurodyti banką, kurio paslaugomis naudojates, ir tada „sujungia“ būtent su Jūsų nurodyto banko atstovu arba pakartoja Jūsų anksčiau paties pasakytą artimojo vardą ir nurodo neva padarytą žalą.

Naudodamiesi netikėtumu ir Jūsų susijaudinimu, sukčiai praneša apie neva įvykusį eismo įvykį ar nelaimę, susijusią su Jūsų artimaisiais, ir prašo skubiai pervesti jiems reikalingą

pinigų sumą į nurodytą sąskaitą ar atiduoti žmogui, kuris atvyks jų pasiimti.

Kaip įveikti telefoninių sukčius?

Sulaukę netikėto sukčių skambučio, nutraukite pokalbį!

Sulaukę pakartotinio skambučio, nekelkite ragelio. Jeigu pakėlėte ragelį ir supratote, kad skambina tie patys žmonės, vėl padėkite ragelį.

Paskambinkite savo artimajam ir įsitikinkite, ar jam tikrai reikia Jūsų pagalbos.

Apie telefoninių sukčių skambutį praneškite policijai telefonu 112. Kodėl? Pranešę policijai padėsite efektyviau ir greičiau išaiškinti telefoninius sukčius - visi gauti pranešimai yra registruojami, analizuojami, gretinami ir susiejami pagal bendrus požymius.

